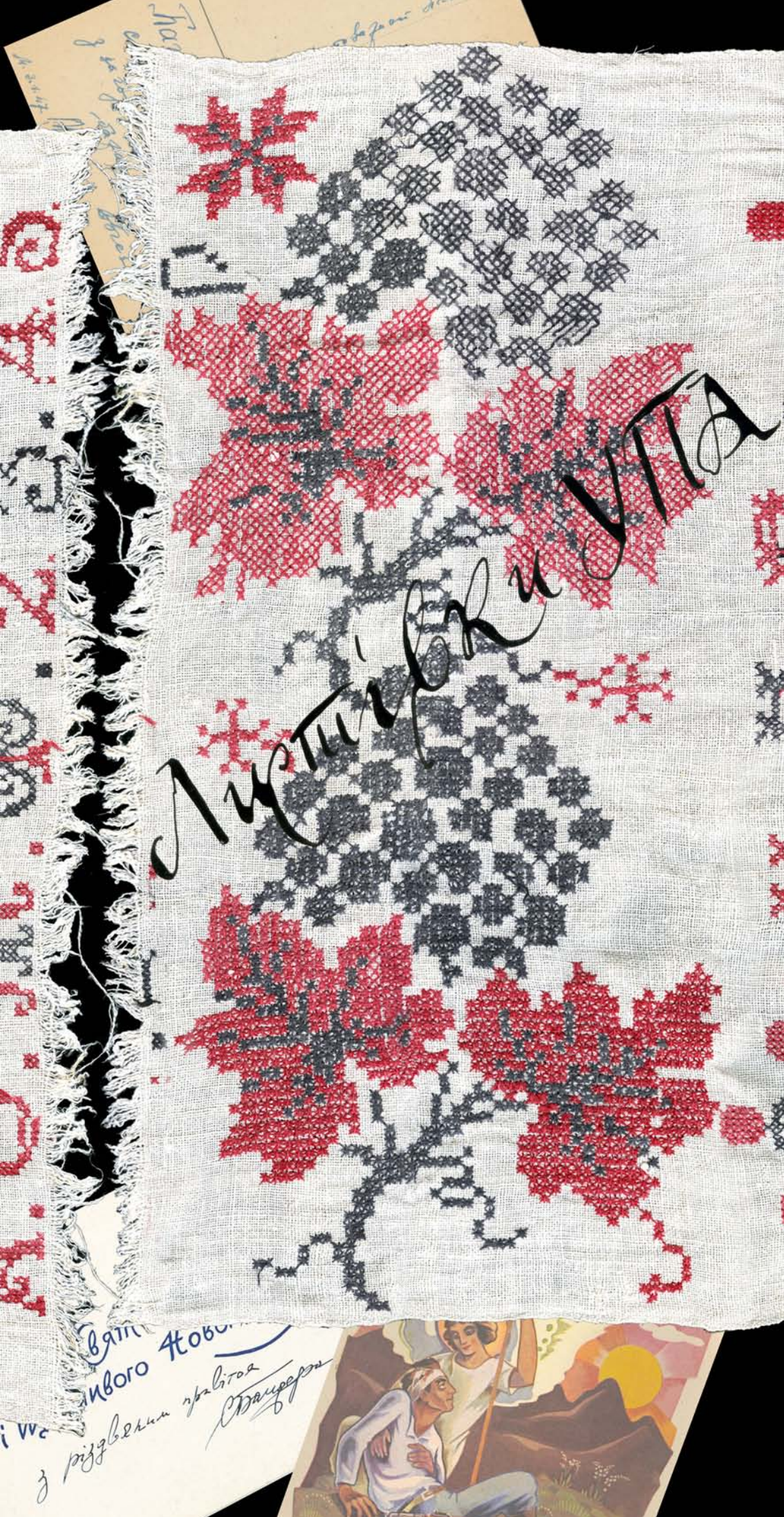

Заступа и УПА

Вят
нового Жовт
з різдвення з'явився
Старцева

Αυτίβρα VTA

Листівки УПА

НЕВІДОМА ІСТОРІЯ

Серія заснована в 2008 році

Листівки
УКРАЇНСЬКОЇ
ПОВСТАНСЬКОЇ
АРМІЇ

За редакцією М.Гримич

2008

УДК 94.(477.8)“1940/1960”
ББК 63.3.(4Укр3)6-4
Л 63

Листівки зібрав Богдан Малина
Упорядники та автори приміток – Марина Гримич та Богдан
Малина

Художник Ніна Денисова

Передмова Ігоря Осташа

Листівки Української Повстанської Армії / [упорядкув. та прим.
М. Гримич, Б. Малини] ; за ред.
Л63 М. Гримич. – К. : Дуліби, Торонто : Літопис УПА, 2008. – 44 с.
(Невідома історія)
ISBN 978-966-8910-17-3 (Серія)
ISBN 978-966-8910-18-0 (Україна)
ISBN(Канада)

У книзі опубліковано маловідомі поштові листівки, пов’язані з визвольною діяльністю
Української Повстанської Армії. Поштівки є своєрідним історичним джерелом з
історії УПА та європейської поліграфічної естетики середини ХХ ст. Разом з тим, це
спокійна, тепла розповідь про життя вояків. Листівки несуть у собі настрої епохи і тих
людей, яких доля і власна гідність покликали боротися за волю.
Видання розраховане на істориків, колекціонерів, мистецтвознавців, а також широке
коло читачів.

УДК 94.(477.8)“1940/1960”
ББК 63.3.(4Укр3)6-4

ISBN 978-966-8910-17-3 (серія)
ISBN 978-966-8910-18-0 (Україна)
ISBN(Канада)

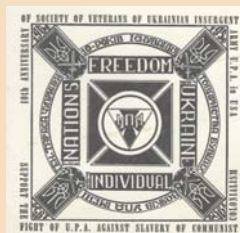
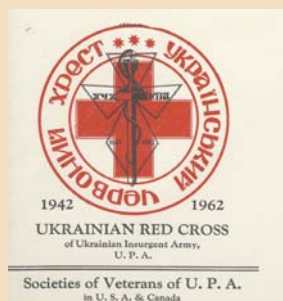
© “Дуліби”, Літопис УПА, 2008
© Ігор Осташ, передмова, 2008
© Богдан Малина, Марина Гримич, примітки, 2008
© Ніна Денисова, художнє оформлення, 2008

Листівки УПА

Цього року писати про УПА мені набагато легше, ніж
раніше, бо, на щастя відчуваю, як поступово перемагає
історична справедливість і ставлення українців до
національно-визвольної боротьби в цілому і до Української
Повстанської Армії зокрема. Все поступово змінюється на
краще. Мабуть, перелом у масовій свідомості настав після
неординарного кроку президента України Віктора Ющенка,
який, незважаючи на серйозні дискусії у суспільстві,
підписав Указ про присвоєння посмертно звання Героя
України Роману Шухевичу (Генералу Чупринці).
Цікавим є той факт, що під час проведення великого
телевізійного проекту «Великі українці» приємною
несподіванкою стало те, що одним із лідерів цього
національного плебісциту став Степан Бандера.
Тепер на часі стоїть питання повної реабілітації і визнання
парламентом України ОУН-УПА воюючою стороною у
Другій світовій війні.
Кожне видання, яке поширює інформацію про Українську
Повстанську Армію, про приховані сторінки героїчної
визвольної боротьби, є надзвичайно важливими для
України. У цьому контекст хотів би відзначити роботу
«Літопису УПА», який ось уже багато років виконує
архіскладну копітку роботу, збираючи архівні матеріали,
свідчення учасників про УПА, видаючи їх і тим самим
роблять їх доступними для масового читача.
Підтвердженням важливості цього проекту стало
нагородження Президентом України Орденом за заслуги
професора, провідного знавця історії УПА ПетраПотічного.
Перебуваючи на посаді Надзвичайного і повноважного
Посла України в Канаді, я зауважив серйозні зміни в
статистиці української громади Канади. Попередній
перепис населення зафіксував кількість українців у Канаді
на позначці 1 млн. 13 тис. Яке ж було моє здивування, коли
недавно переглядаючи результати останнього перепису
(2006 року), я побачив, що ця цифра зросла до 1 млн. 213
тис. Ви запитаєте: невже за 3 роки народилося на 200
тис. українців більше? Я відповім однозначно: ні. Просто
завдяки останнім подіям в Україні, завдяки помаранчевій
революції, завдяки поверненню історичної справедливості,
люди перестали боятися називати себе українцями і навіть
навпаки, вони почали цим гордитися.

Ігор Осташ,

Надзвичайний і Повноважний Посол України В Канаді

Ангелі ВКЧ УПА

1

2

ALLEGORICAL HEROINE
Ukrainian Insurgent Army

3

ЩАСЛИВИХ СЯТ' НОВОГО РОКУ

5

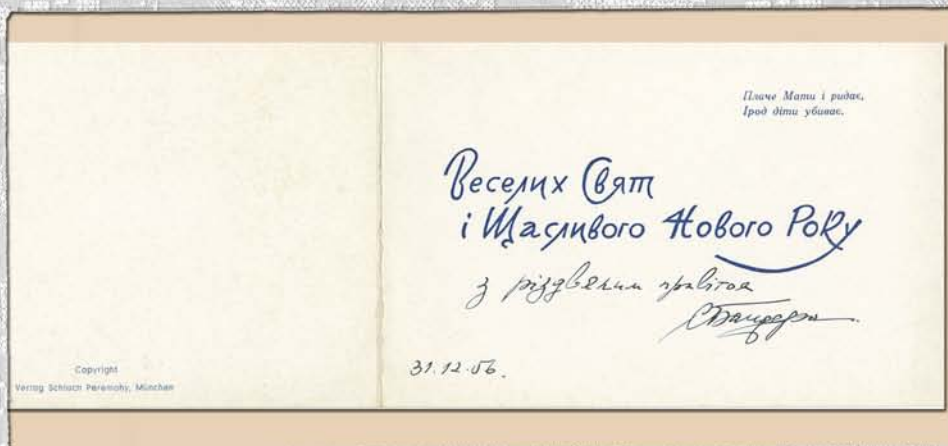

З Різдом
Христовим!

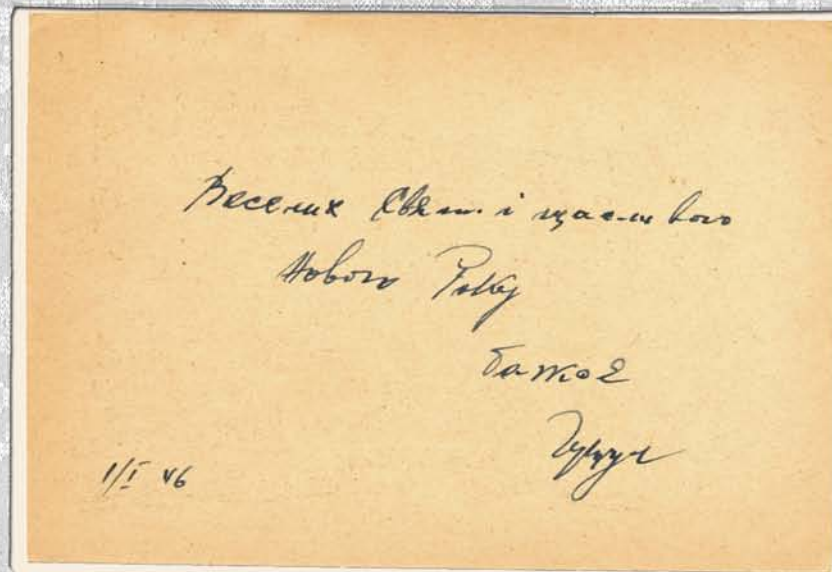
4

6

7

10

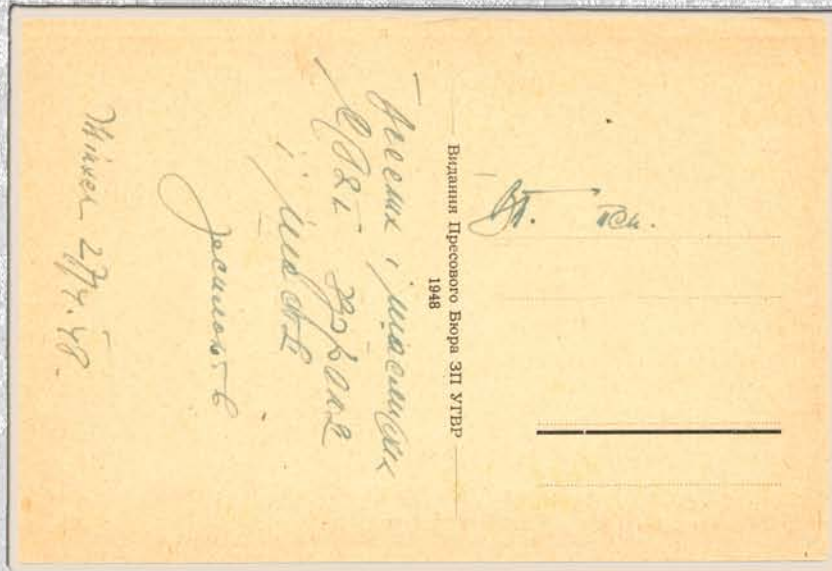
8

11

9

12

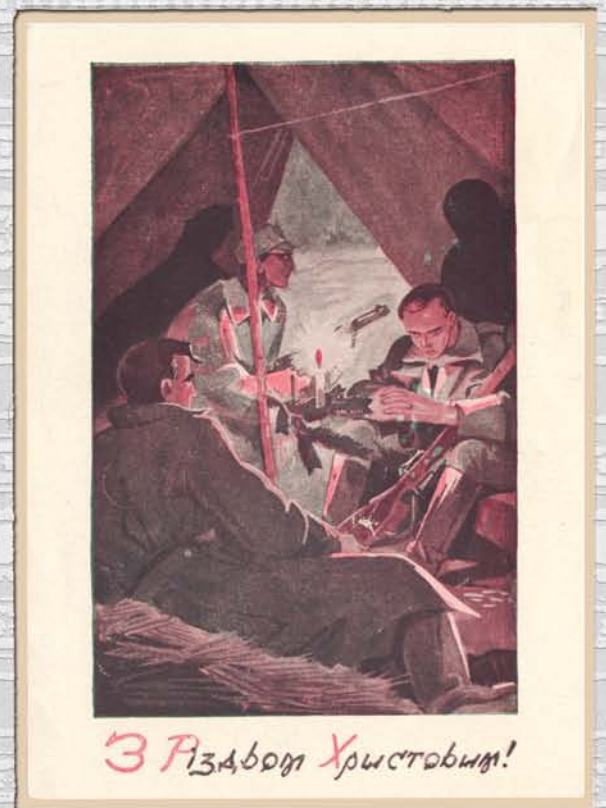
13

15

14

16

17

19

18

20

21

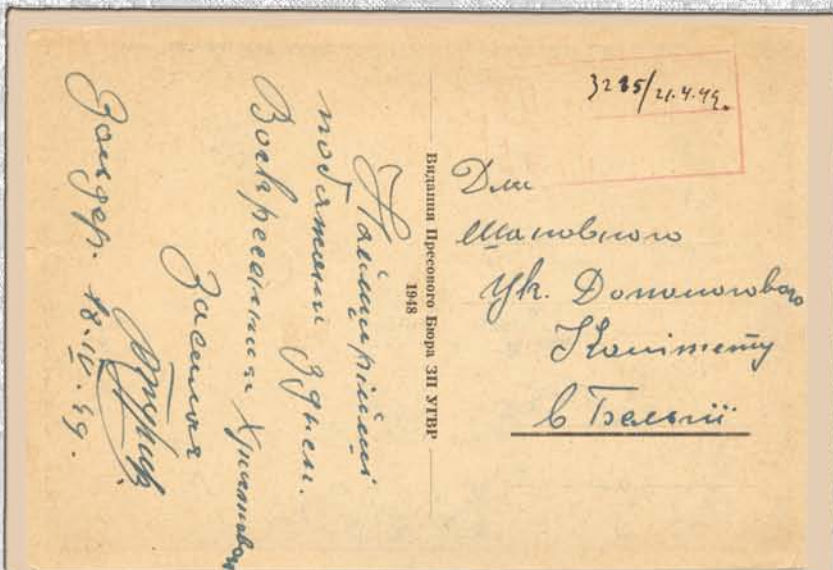
24

22

25

23

26

27

29

28

30

31

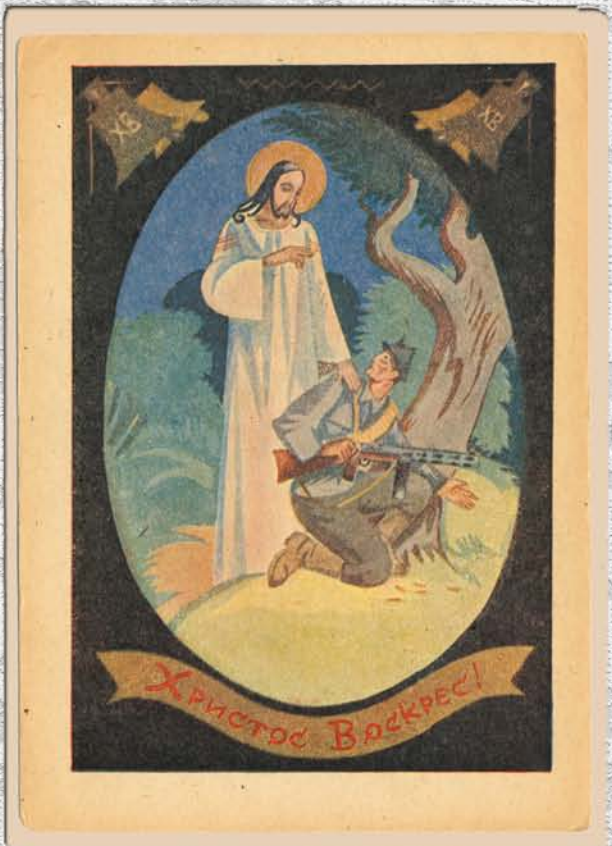
33

32

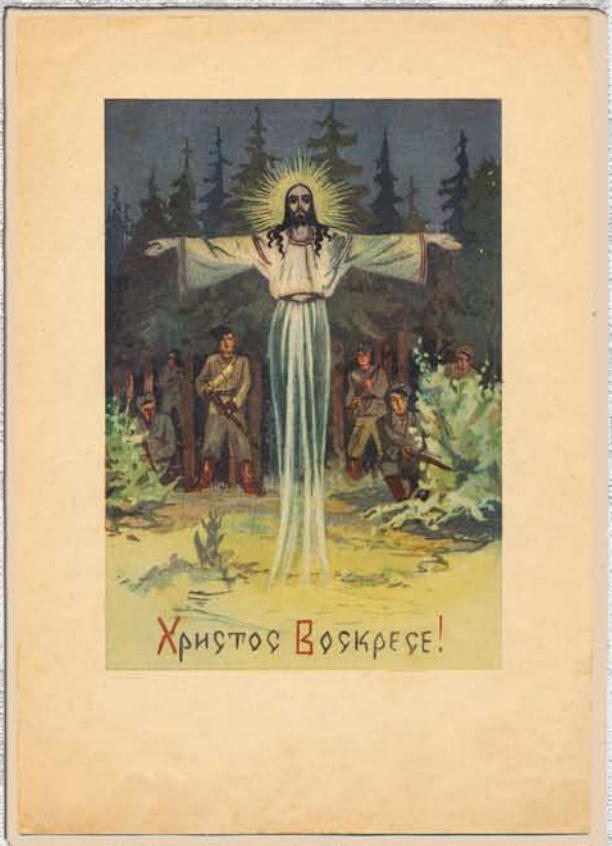
34

35

37

36

38

39

41

40

42

43

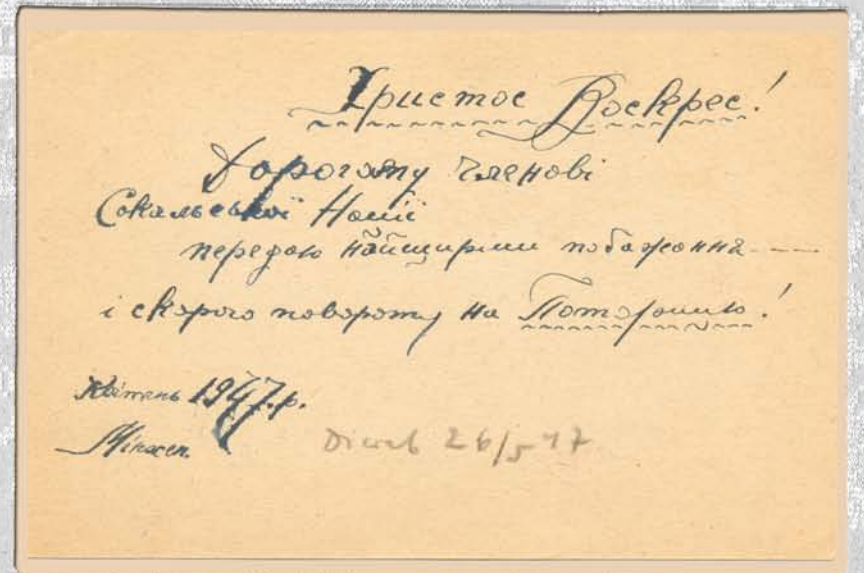
46

44

47

45

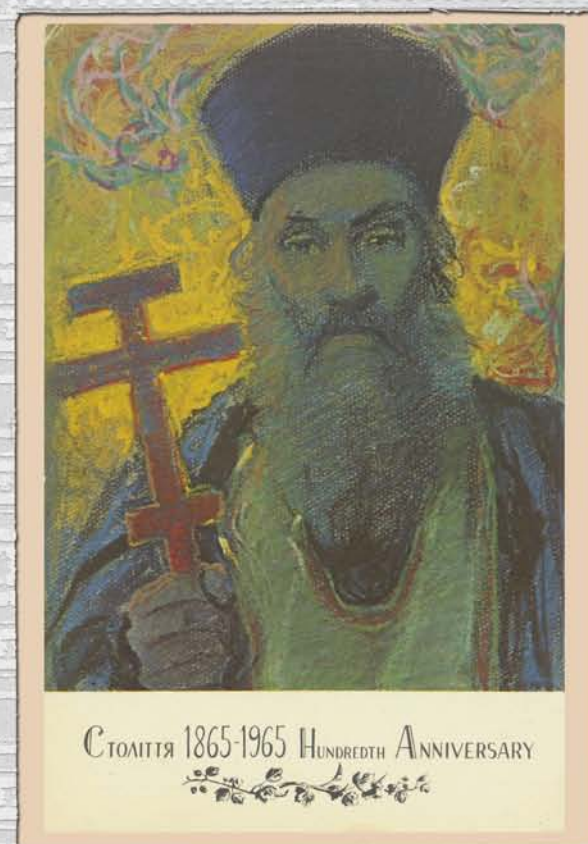

48

49

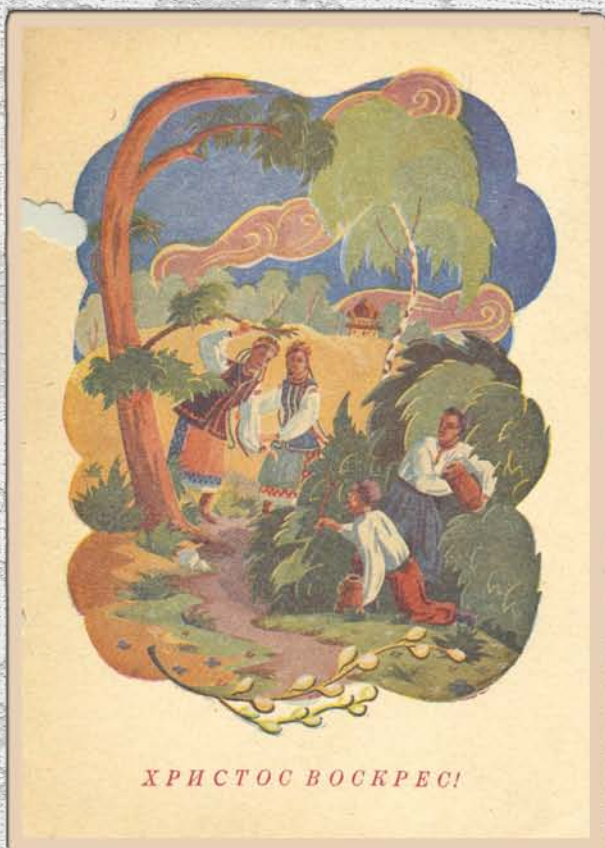
51

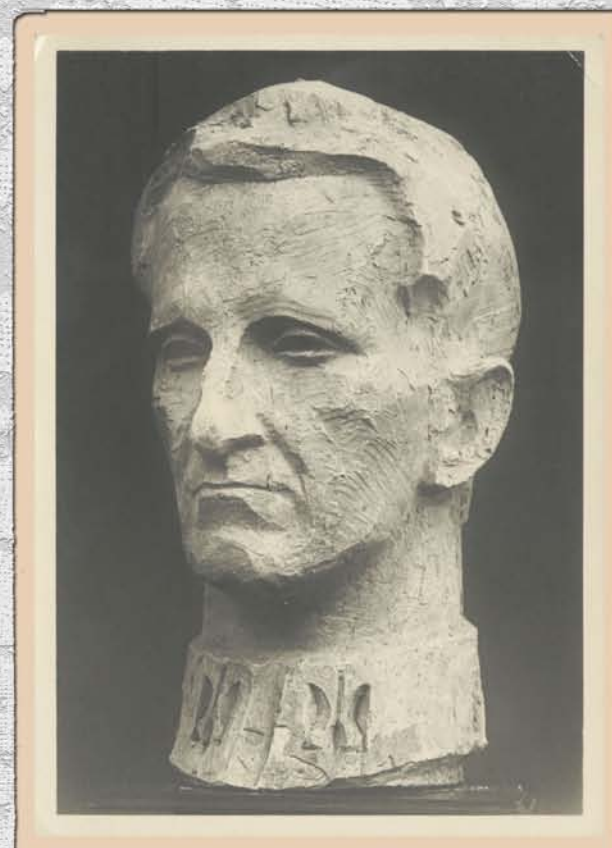
50

52

53

55

54

56

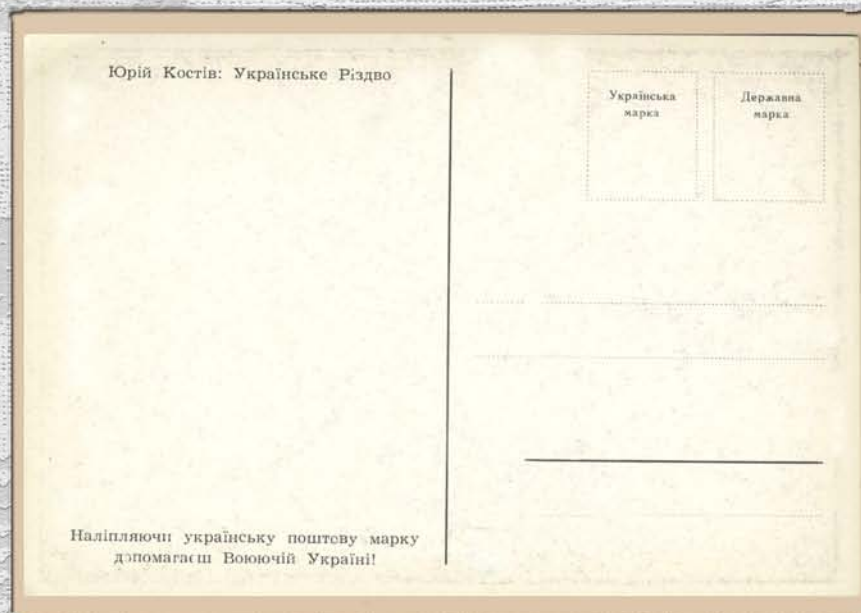
57

59

58

60

Коментарі наукового редактора

«Листівки УПА» – перше видання із наукової серії видавництва «Дуліби» «Невідома історія» і водночас перша систематизована тематична публікація поштів, що оберта-лися в середовищі українських вояків повстанської армії.

Це досить своєрідне історичне джерело вивчення історії Української Повстанської Армії. На відміну від мемуарів, документів, які зосереджуються передусім на бойових сторінках УПА, пропоновані поштівки – це передусім історія її побутової культури, а також європейської поліграфічної естетики середини ХХ століття.

Беручи до уваги, що видання має науково-популярний характер, тобто розраховане на широке коло читачів, під час розташування листівок, було взято до уваги передусім естетичний принцип, таким чином, хронологія видання не дотримана. Саме тому пропонується докладний примітковий апарат, де можна дізнатися про параметри і частково історію кожної листівки.

У виданні подаються не лише лицеві сторони листівок, які демонструють побутові деталі з життя українських повстанців (одяг, зброю, життєві ситуації тощо), а й частково їх звороти, де зафіксовані дати, поштові штампи, адреси, марки. Це все дає безцінний матеріал для реконструкції тієї епохи.

Історія збирання листівок досить специфічна: більшість з них було врятовано із смітників. Природно, з етичних мотивів було знято зі зворотних сторін листівок майже всі імена одержувачів і відправників, серед яких є досить відомі.

«Листівки УПА», безперечно, зацікавлять не лише професіоналів – істориків, мистецтвознавців та колекціонерів, а й широке коло читачів.

Докт. істор. наук Марина Гримич

Примітки

№1. “З Різдвом Христовим!”. Ангел вказує двом повстанцям на Різдвяну зірку. Розмір: 10,5х14,5 см. Час видання – до 1952 року (дата реконструйована на основі тексту, що на звороті листівки: “...що буде в 52?? Свободна Україна! Певно: в 53»). Місце видання невідоме. Листівка надіслана з Бельгії до Канади. Поштовий штамп на марках нечіткий.

№2. Зворот листівки № 13. Розмір: 10х15 см. Видана 1947 року: на лінії, що ділить листівку на дві частини, надруковано: «Видання пресового бюро ЗП УГВР¹ 1947 р.». Місце видання невідоме. Надіслана з Парижа (судячи з поштового штамп) до Брюсселю (судячи з адреси одержувача) 31 грудня 1947 р. Імена та прізвища одержувача і відправника знято з етичних причин.

№ 3. “Allegorical Heroine – Ukrainian Insurgent Army”. Зображено дівчину з українським прапором у правій руці та щитом у лівій, що уособлює Українську повстанську армію. Розмір: 10х15 см. На звороті надруковано «Original painting by Myroslawa Las. Kruk. Association for Advancement of Ukrainian Culture, Toronto, Canada». Поштівка видрукована: Fine Arts Studio в Monroe, Michigan, USA. Рік видання встановити не вдалося.

№ 4. “З Різдвом Христовим!”. Повстанці колядують із Різдвяною зіркою, на якій зображено тризуб. Розмір: 10.5х14.5. Видана 1952 року або напередодні: на звороті згори видруковано: “Різдво в Україні 1952 року”, внизу – «Наліпляючи українську поштову марку допомагаєш Воюючій Україні!». У правому куті звороту листівки розміщено два прямокутники для марок. На одному з них написано: «Українська марка», на другому «Державна марка»².

№ 5. “Щасливих Свят і Нового Року”. Троє дітей колядують із Різдвяною зіркою, на якій зображено Марію, Йосипа і ясла з Ісусом. За дітьми видніється село з хатами, церквою і будовами. Розмір: 10.5х14.5 см. В нижньому кутку малюнку дрібно підписано «Анастасієвський, 1945». Листівка видрукована в Німеччині (на лінії, що ділить листівку надвоє, надруковано: Südost – Kurier”, Bad Reichenhall. Надіслана з Німеччини (Новий Ульм) до Бельгії (Брюссель). Датована 1 січня 1950 року (1.1.1950).

№ 6. Без назви. Двоє повстанців вечеряють у хаті, один стоїть знадвору на варті; на небі світить Різдвяна зірка. Розмір: 10.5х14.5 см. Дата і місце видання листівки невідома: зворот чистий, без подільних ліній, без тексту.

№ 7. Зворот подвійної привітальної листівки № 47, підписаної власноруч Степаном Бандерою: “З Різдвяним привітом 31.12.56.”³. Розмір листівки 8.7х13.7 см. Видрукована в

¹ ЗП УГВР – Закордонний Провід Української Визвольної Ради (Прим. упоряд.)

² Державна марка (тобто марка країни, з якої надсилалася листівка) була обов’язковою, українська марка (так само, як і листівка) купувалася з метою фінансової підтримки і своєрідної політичної реклами УПА (Прим. упоряд.)

Німеччині («Copyright. Verlag Schlach Peremohy, München»). У правому верхньому кутку надруковано епіграф «Плаче мати і ридає, Ірод діти убиває».

№8. “З Різдвом Христовим!”. Гуцул-повстанець з трембітою та рушницею. Розмір: 10.5х15 см. Місце видання листівки невідоме, час видання – до 1947 року: на звороті – підпис відправника «*3.01.1947 року*».

№9. “З Різдвом Христовим!”. Гуцул грає на трембіті, на небі горить Різдвяна зірка. Розмір: 10х15 см. Місце видання листівки невідоме, час видання – до 1946 р.: на звороті підпис відправника – *1.1.46*. Див. зворот № 10.

№ 10. Зворот привітальної листівки № 9 з текстом відправника «*Веселих свят і щасливого Нового Року!*». Місце і рік видання листівки невідомі. Підписана «псевдом» «Гуцул» 1.01.1946 (*1.1.46*).

№11. “З Різдвом Христовим!”. Вояк-розвідник в зимовому лісі з автоматом. Розмір: 10.5х14.5. Місце і дата виготовлення листівки невідомі.

№12. Зворот привітальної листівки № 27 з текстом відправників «*Веселих і Щасливих свят...*». Дата виготовлення листівки – 1948: на лінії, що розділяє листівку на дві половини, надруковано: «Видання Пресового Бюра ЗП УГВР, 1948. Місце видання невідоме. Листівка надіслана з Мюнхену 27.04.1948 р. (Мінхен, 27/4.48).

№ 13. “З Різдвом Христовим!”. Повстанці у білих маскувальних костюмах і зі зброєю в руках спускаються до карпатського села. На небі сяє Різдвяна зірка. Розмір: 10х15 см. Рік видання – 1947: на звороті по роздільній лінії надруковано: Видання Пресового Бюра ЗП УГВР 1947. Місце видання – невідоме.

№ 14. “З Різдвом Христовим!”. Троє вояків зі зброєю у наметі, один з них –на чатах при вході, інший замислено дивиться на свічку. Розмір: 10.5х15 см. Місце видання листівки – невідоме, рік видання – 1952 або напередодні: на звороті надруковано: “Різдво в Україні 1952 року”).

№ 15. “Христос Раждається!”. Тіні двох повстанців з Різдвяною зіркою над в’язницею. Розмір: 10.3х15.3 см. Місце видання невідоме, рік – 1947: на звороті надруковано «Видання Пресового Бюра ЗП УГВР 1947». Відправлено з Німеччини (судячи з штампу) до Бельгії (судячи з адреси одержувача) 11.01.1949 р.(судячи з штампу).

№ 16. “З Різдвом Христовим!”.

Діти з Різдвяною зіркою колядують воякам у лісі. Двоє вояків стоять зі зброєю, один вилазить із намету. Розмір: 10.5х15 см. Місце видання – невідоме, рік – 1952 або напередодні: на звороті надруковано: “Різдво в Україні 1952 року”. Надіслана з Торонто (в конверті).

№ 17. “З Різдвом Христовим!”. Складана листівка. Жінка принесла вечерю воякам у ліс, на небі світить Різдвяна зірка. Розмір 11х15 см. Місце і час видання – невідомі. На звороті надрукована віншівка, вручну дописане привітання, датоване 1950 роком.

№ 18. “Христос Рождається!”. Складана листівка. Двоє вояків стоять із Різдвяною зіркою. Поряд з ними – хлопчик, що вказує на ангела, який з’явився на небі над двома храмами (Святого Юра у Львові та Софіївського собору у Києві). Обіч вояків плаче жінка над прапором з тризубом. Розмір 11х15 см. Листівка не підписана. Час і місце видання – невідомі.

№ 19. Без назви. Вояки колядують у зимовому лісі біля багаття. На ялинці замість зірки – тризуб. Розмір: 11х14.5. Дата і місце виготовлення невідомі. Листівка підписана датою 1.01.1946 р. (*1/1 46*).

№ 20. Зворот привітальної різдвяної листівки № 38. Розмір:10.4х15. На поперечній лінії, що поділяє листівку на дві частини – напис «Видання Пресового Бюра ЗП УГВР 1947». Листівка надіслана з Парижу (судячи з штампу) до Брюсселю (судячи з адреси одержувача) у січні 1948 р. (судячи з поштового штампу).

№ 21. “Хрыстос Воскрес!”. Дівчата водять гаївки біля церкви, два вояки стоять на чатах. Розмір: 10.5х15 см. Час і місце видання невідомі. Листівка надіслана з Мюнхену у квітні 1947 року («*квітень 1947 р. Мінхен*»). Див. зворот № 45.

№ 22. «Київська митрополія в часи Берестейської унії 1596». Мапа України кінця XVI ст. Розмір: 10.2х14.5 см. На звороті, на лінії, що поділяє листівку на дві частини, надруковано: «Е. Атаманюк».

№23. Зворот Великодньої листівки № 39. Розмір: 10х14.8 см. На роздільній лінії надруковано: «Видання Пресового Бюра ЗП УГВР, 1948». Підписана 18.04.1949. Надіслана до Бельгії.

№ 24. “Христос Воскрес – Воскресне Україна!”. Два малюнки: Воскреслий Ісус Христос виходять з гробниці, тримаючи хоругву. Молода дівчина виходить із в’язниці, тримаючи в руках хоругву з тризубом, це символізує воскресіння України. Розмір: 10.3х15.3. Місце, дата виготовлення, місце і дата відсилання невідомі (листівка надіслана, очевидно, в конверті).

¹ Тобто за 3 роки до його загибелі (Прим. упоряд.)

№ 25. Засвистали Козаченьки. Сюжет популярної народної пісні. Дівчина випроводжає козака на війну. Розмір: 9х13.8 см. На звороті листівки у лівому верхньому кутку надруковано: А. Манастирський: «Засвистали козаченьки...» А. Manastyrski: Going to the war”. Вдоль лівого краю листівки надруковано: “Copyright by “Rusalka” – Printed in Poland. Внизу зліва надруковано «В-во «Русалка» Польща.

№ 26. Без назви. Січковий стрілець прощається з дівчиною, що набирає воду у потічку. На задньому плані – група вояків. Розмір: 10.5х14 см. Листівка видана з нагоди створення війська УСС , у 1965 р. у видавництві «Червона калина», Нью-Йорк.

№ 27. “Христос Воскрес“. Дзвонять великодні дзвони. Три вояки наступають зі зброєю в руках. Розмір: 10х14.8 см. На звороті на роздільній лінії надруковано: «Видання Пресового Бюро ЗП УГВР 1948». Листівка відправлена 27.04.1948 р. Див. зворот № 12.

№ 28. “Христос Воскрес“. Воякам являється воскреслий Ісус Христос. Розмір 10.5х14.8 см. На звороті у правому кутку надруковано: «Великодна серія. М.Білинський. «Видання З.Ч.О.У.Н.⁵ 1950». Листівка надіслана до Брюсселю (*Брюксель*).

№ 29. “Христос Воскрес – Воскресне Україна!“. Ангел підтримує правою рукою пораненого вояка, у лівій тримає хоругву з написом «Христос воскрес». Розмір: 10.5х14.5 см. Місце і дата виготовлення листівки невідомі. Надіслана до Канади у 1952 році (на звороті написано: *«Ванкувер, 15.4.52.»*)

№ 30. “Христос Воскрес!“. Ісус Христос вознісся з хрестом над руїнами. Розмір10.5х14.8 см. Справа на малюнку ініціали “ЕК.⁶”. Місце і дата виготовлення листівки невідомі. Зворот листівки – чистий.

№ 31. “Христос Воскрес!“. Вояк на коні з кошиком писанок. Розмір: 10.5х14.8 см. Дата і місце виготовлення невідомі. Зворот листівки – чистий.

№ 32. “Христос Воскрес!“ Дівчинка дає писанку воякові. Вдалині видніється село з церквою. Розмір: 10.5х14.5 см. Місце і дата виготовлення невідомі. Листівка надіслана в межах Бельгії (бельгійська марка), в адресі одержувача значиться Брюссель. Дата на штампі нерозбірлива.

№ 33. “Христос Воскрес!“. Дівчинка дає воякові Великодній кошик. Вдалині – церква. Розмір: 10.5х14.8 см. Дата і місце виготовлення невідомі. Зворот листівки – чистий.

№ 34. Христос рождається! Ангел являється біженцям з України в дорозі. На задньому плані Різдвяна зоря освітлює два українські храми (Святого Юра у Львові та Софіївський собор). Зліва – табори “діпістів ”. В нижньому лівому куточку підпис художника: о. М.Антохій 48. На звороті надруковано: “SKE-TALCI” – Berchtesgaden. Pinx. о. М.Antochij. Листівку надіслано з Берліна (судячи з марки) до Мюнхена (судячи з адреси одержувача).

№ 35. “Христос Воскрес!“. Повстанець сидить у засідці з автоматом. Ісус Христос звертається до нього, поклавши на плече руку. Розмір: 10.4х14.8 см. Час і видання листівки невідомі. Надіслано в межах Бельгії. Підписано датою 1949 р., дата на поштовому штампі нерозбірлива.

№ 36. “Христос Воскрес!“. Христос охороняє повстанців від куль. Репринт листівки. Дані відсутні.

№ 37. “Христос Воскрес!“. Дівчинка дає воякові писанку. Вдалині бовваніє церква. Розмір: 10.5х14.8 см. На звороті надруковано: М.Білинський. «Видання З.Ч.О.У.Н.¹⁰ 1950». Листівка надіслана в межах Бельгії.

№ 38. “З Різдвом Христовим!“. Вояк на чатах у маскувальному білому халаті. На небі сіяє Різдвяна зірка. Розмір: 10.4х15 см. Видана у 1947 р.: на звороті надруковано: «Видання Пресового Бюро ЗП УГВР 1947». Надіслана з Парижу (судячи з поштового штамп) до Брюсселю (судячи з адреси одержувача) у січні 1948 р. (судячи з штампу). Див. зворот №20.

№ 39. “Христос Воскрес!“. Тризуб оббиває весняна верба. Розмір: 10х14.8 см. Рік видання – 1949 (на звороті на лінії, що ділить листівку на дві частини, надруковано: «Видання Пресового Бюро ЗП УГВР 1948»). Надіслана до Бельгії 18.04.1949 р. Див. зворот № 23.

№ 40. “Христос Раждається“. Повстанець, гетьман і князь на фоні Софіївського собора.. На небі сяє Різдвяна зірка. Розмір: 10.5х14.5 см. На звороті надруковано: «Поштова листівка. Post card – Carte postale – Postkarte”. Місце і рік видання невідомі. Місце і час надсилання листівки не вказані.

№ 41. “З Новим Роком!“. Вояк УПА з прапором із зображенням тризуба на фоні підбитих радянських танків. Розмір: 10.5х14.8 см. Місце і час видання невідомі. Вислана в межах Бельгії (судячи з поштового штамп) і адреси одержувача), дата на штампі нерозбірлива, очевидно, 1950 р.

⁴ УСС – Українські Січові Стрільці (Прим. упоряд.)

⁵ Ч.О.У.Н. – Закордонні частини Організації Українських Націоналістів (Прим. упоряд.)

⁶ Е.К. – ініціали художника Едварда Козака (Прим. упоряд.)

⁷ Вони називали себе «скитальці/скетальці» (Прим. упоряд.)

⁸ «діпісти» – від DP – displaced person (Прим. упоряд.)

⁹ В той час «скетальцями» називали біженців – «діпістів» (Прим. упоряд.)

¹⁰ З.Ч.О.У.Н. – Закордонні частини Організації Українських Націоналістів.

№ 42. 988-1988. Вісім вояків (княжий дружинник, козак, петлюрівець, січковий стрілець, дивізійник, вояк УПА). Розмір: 10.8x15 см. Видана у 1988 р. або напередодні: на звороті у лівому верхньому кутку надруковано: «Тисячоліття хрещення України. Українське військо. Пропам’ятна поштова картка. The Millennium of Christianity in Ukraine. Ukrainian Forces. Commemorative Post-card”. У лівому нижньому куті надруковано: «Видання Об’єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії. Association of Ukrainian Former Combatants in Great Britain”.

№ 43. Зворот листівки № 54. Розмір 10.7x14.7 см. Над лінією, що ділить листівку на дві частини, надруковано: «Вид. – «Батьківщина» – Табор укр. полонених – Італія. У верхньому лівому куті надруковано: С. Яцушко «Танок верховинців». У правому верхньому куті надрукована марка української таборової пошти (Італія) вартістю 10 шагів.

№ 44. Поштовий конверт. Розмір 11.5 x 16 см. Надісланий у м. Броди, має поштовий штемпель Distr Galiziens¹¹ з датою 21.05.1943 (21.5.43), і німецьку марку GENERALGOU-VERNEMENT¹².

№ 45. Без назви. Молодиця в традиційному українському одязі, тримаючи на руках немовля, кудись тікає. Поряд з нею старший чоловік з мішком. На задньому фоні церви, деякі з них палають у вогні. Над жінкою і дітям німби, у жінки за плечима білі крила, що, разом з присутністю старшого чоловіка, нагадує євангельський сюжет. В нижньому правому куточку підпис художниці «Зоя Лісовська 56». Розмір 9.4x14 см. Надрукована в Німеччині («Copyright. Verlag Schlach Peremohy, Munchen”). Підписана Степаном Бандерою: “З Різдяним привітом 31.12.56.”. У правому верхньому кутку надруковано епіграф «Плаче мати і ридає, Ірод діти убиває». Див. зворот № 7.

№ 46. Без назви. Останні оборонці Карпатської України. Кілька вояків відстрілюються через вікно. Жінки, також із зброєю, тримають поранених. На стіні висить тризуб. На передньому плані ящики, надіслані з Червоного хреста (Прага) на ім’я Августина Волошина. Розмір: 9x14 см. На звороті згори ліворуч надруковано: “До послідного набою”. Карп. Україна – оборона Хусту 1938-39. І. Кучмак, мистець». Замість лінії поділу листівки надруковано: «Пластове В-во “Молоде Життя”. На листівці позначено червоною ручкою 1972/73 р.

№ 47. Зворот листівки № 21. “Хрыстос Воскрес!”. Розмір: 10.5x15 см. Місце і рік видання невідомі. Надіслана з Мюнхену в квітні 1947 р.

№ 48. Без назви. Бабуся вчить дітей малювати писанки. Розмір: 10.2x14.5 см. На звороті згори ліворуч надруковано «Христос воскрес!» Внизу ліворуч надруковано Pınx. Halyna

Mazepa. Видано у Німеччині: на лінії, що ділить листівку навпіл, надруковано: Klein & Volbert, München. Дата видання невідома.

№ 49.Христос Раждається. Повстанець біля церкви. Розмір: 9.2x14 см. Внизу праворуч підпис, очевидно, художника: Лев, 49. Місце і час видання невідомі. Листівка надіслана з Канади (Торонто) до США (Денвер). Дата на штампі нерозбірлива.

№ 50. УПА 1942-1972. Повстанець у вишиванці тримає прапор. Розмір: 10.4x15.4 см. Видана 1972 року або напередодні: на звороті у верхньому лівому куті надруковано: «У тридцяті роковини повстання Української Повстанської Армії 1942-1972». Внизу ліворуч надруковано: «Видання Об’єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії». На лінії, що поділяє листівку на дві частини, надруковано: «Ukrainian Publishers Ltd. London».

№ 51. Століття 1865-1965 Hundredth Anniversary. Розмір: 8.7x13.7 см. Листівка видана 1965 р. або напередодні: на звороті у лівому верхньому куті надруковано: о. Агапій Гончаренко – борець за волю України – перший у США політичний емігрант. На лінії, що ділить листівку на дві частини надруковано: С.П. –Кінзерявий. «Наша батьківщина».

№ 52. Без назви. Гуцульські музики. Розмір: 10.7x14.7 см. На звороті у верхньому лівому куті надруковано: С. Гординський Гуцулія. Видана в Німеччині (на лінії, що ділить листівку на дві частини надруковано: Published by “Hoverla” Regensburg). Листівка підписана 25.04.1948 р. Надіслана з Аусбургу (Німеччина) до Брюсселю (Бельгія).

№ 53. Христос Воскрес! Хлопці обливають водою дівчат на Поливаний понеділок. Розмір: 10.5x14.8 см. На звороті у верхньому лівому куті надруковано: «Б. Васишин. «Поливаний понеділок». Листівка підписана 2.04.1950 р.

№ 54. Без назви. Верховинці – хлопець і дівчина – танцюють. Розмір: 10.7x14.7 см. У лівому нижньому куті малюнка підпис: С. Яцушко 46. На звороті, над лінією, що ділить листівку на дві частини, надруковано: «Вид. – «Батьківщина» – Табор укр. полонених – Італія». У верхньому лівому куті надруковано: С. Яцушко «Танок верховинців». У правому верхньому куті надрукована марка української таборової пошти (Італія) вартістю 10 шагів. Див. зворот № 43.

№ 55. Без назви. Скульптура генерала Тараса Чупринки (Романа Шухевича) Розмір: 10.5x14.8 см. Видано у Німеччині, в 1950 р.: на звороті написано: «Генерал Тарас Чупринка 1907-1950. Різьба роботи Михайла Черешньовського. Видання «Українського Самостійника», Мюнхен, 1950 рік». № 56. Христос Раждається! До Діви Марії з Христом на руках

¹¹ Дистрикт Галичина (Прим. упоряд.)

¹² Генерал-губернаторство (Прим. упоряд.)

приходять князь, гетьман і генерал повстанської армії. Розмір: 8.8x14.5 см. Праворуч унизу написано: «А. Каника».

№ 57. На небі зірка ясна засяла. Два херувими і Різдвяна зірка. Розмір 10.3x15 см. На звороті, у лівому верхньому куті надруковано: «Юрій Костів: Українське Різдво». Внизу ліворуч надруковано: «Наліпляючи українську поштову марку допомагаєш воюючій Україні!» У правому куті звороту листівки розміщено два прямокутники для марок. На одному з них написано: «Українська марка», на другому «Державна марка». Серія, див. № 58, 59. Зворот листівки: див. № 60.

№ 58. На небі зірка ясна засяла. «Три царі» і Різдвяна зірка. Розмір 10.3x15 см. На звороті, у лівому верхньому куті надруковано: «Юрій Костів: Українське Різдво». Внизу ліворуч надруковано: «Наліпляючи українську поштову марку допомагаєш воюючій Україні!» У правому куті звороту листівки розміщено два прямокутники для марок. На одному з них написано: «Українська марка», на другому «Державна марка». Серія, див. № 57, 59. Зворот листівки: див. № 60.

№ 59. На небі зірка ясна засяла. Херувим являється одному з «царів». На небі сяє Різдвяна зірка. Розмір 10.3x15 см. На звороті, у лівому верхньому куті надруковано: «Юрій Костів: Українське Різдво». Внизу ліворуч надруковано: «Наліпляючи українську поштову марку допомагаєш воюючій Україні!» У правому куті звороту листівки розміщено два прямокутники для марок. На одному з них написано: «Українська марка», на другому «Державна марка». Серія, див. № 57, 58. Зворот листівки: див. № 60.

№ 60. Зворот листівки № 57. Розмір 10.3x15 см. На звороті, у лівому верхньому куті надруковано: «Юрій Костів: Українське Різдво». Внизу ліворуч надруковано: «Наліпляючи українську поштову марку допомагаєш воюючій Україні!» У правому куті звороту листівки розміщено два прямокутники для марок. На одному з них написано: «Українська марка», на другому «Державна марка».

Науково-популярне видання
Серія „Невідома історія”

ЛИСТІВКИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Керівник проекту і науковий редактор *Марина Гримич*
Упорядники й автори приміток *Марина Гримич і Богдан Малина*
Художнє оформлення, макетування і верстка *Ніни Денисової*
Координатори проекту *Тетяна Скотникова, Володимир Катрушенко, Олег Петрів*

Підписано до друку 01.07.2008. Формат 70х100/16. Папір крейдований.
Гарнітура „FreeSetC” . Ум.друк. арк. 1,6
Тираж 1500 пр. Зам. №

Видавці:	„Літопис УПА”
ПП “Дуліби”	пл. Міцкевича, 6/7
вул. Басейна, 3 оф. 50.	79000, Львів, Україна
Київ 01004	Тел./факс: (0322) 72-40-64
Тел. (044) 2353950	E-mail: litopys@bs.lviv.ua
E-mail: duliby@ukr.net	
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи ДК №2297	
від 21.09.2005	
LITOPYS U.P.A.	
P.O. Box 97, Station „C”	
Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada	
E-mail: upa@sympatico.ca	

Свідоцтво суб’єкта видавничої справи №.....
від

Друк:

Поліграфічна фірма „Майстерня книги”
вул. М.Кривоноса, 2-б
Київ 03037
Тел. (044) 248 89 14, 248 89 31
E-mail:oranta@oranta-druk.kiev.ua
Свідоцтво суб’єкта видавничої справи КІ №82
від 06.09.2005

